

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

---

PADOMES LĒMUMS

Rīga

19.03.2014.

Nr.39
(prot. Nr.10, 4.p.)

Par savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tarifa augšējo robežu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), lai nodrošinātu Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenotu kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13. un 17. punktā un 42.panta trešajā un sestajā daļā, izvērtējusi savienojumu pabeigšanas individuālajos publiskajos mobilajos tīklos (turpmāk – mobilais tīkls) tarifus.

Regulatora 2013.gada 2.oktobra Konsultāciju dokuments par savienojuma pabeigšanas tarifu augšējo robežu (turpmāk – Konsultāciju dokuments) ir šā lēmuma sastāvdaļa un publiski pieejams Regulators mājaslapā internetā www.sprk.gov.lv. Konsultāciju dokumentā ir vērtēti savienojumu pabeigšanas mobilajā tīklā tarifi un sniegta informācija par plānoto savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifu augšējās robežas noteikšanu, vērtībām un termiņiem.

Regulators, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem.

Regulators konstatē

1. Regulators ir noteicis būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas individuālajos mobilajos tīklos tirgū un starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistību šādiem elektronisko sakaru komersantiem:
  - 1.1. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Mobilais Telefons”, vienotais reģistrācijas numurs: 50003050931, juridiskā adrese: Ropažu iela 6, Rīga, LV-1039 (turpmāk – SIA „Latvijas Mobilais Telefons”);
  - 1.2. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Bite Latvija”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003742426, juridiskā adrese: Uriekstes iela 2A-24, Rīga, LV-1005 (turpmāk – SIA „Bite Latvija”);
  - 1.3. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Tele2”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003272854, juridiskā adrese: Mūkusalas iela 41b, Rīga, LV-1004 (turpmāk – SIA „Tele2”);

- 1.4. akciju sabiedrība „Telekom Baltija”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003454545, juridiskā adrese: Biķernieku iela 18, Rīga, LV-1039 (turpmāk – AS „Telekom Baltija”);
  - 1.5. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Amber Telecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103283869, juridiskā adrese: Gunāra Astras iela 8B, Rīga, LV-1082;
  - 1.6. akciju sabiedrība „BALTICOM”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003443452, juridiskā adrese: Straupes iela 5 k-3, Rīga, LV-1073;
  - 1.7. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Camel Mobile”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103181903, juridiskā adrese: Mūkusalas iela 41, Rīga, LV-1004 (turpmāk – SIA „Camel Mobile”);
  - 1.8. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „CSC TELECOM”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003611196, juridiskā adrese: Cēsu iela 31, Rīga, LV-1012 (turpmāk – SIA „CSC TELECOM”);
  - 1.9. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „INTERNETA PASAULE”, vienotais reģistrācijas numurs: 50003491261, juridiskā adrese: Merķeļa iela 21, Rīga, LV-1050 (turpmāk – SIA „Interneta Pasaule”);
  - 1.10. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Master Telecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003684039, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039;
  - 1.11. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Radio Telecommunication Network”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003172251, juridiskā adrese: Cēsu iela 31, Rīga, LV-1012;
  - 1.12. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rigatta”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003784190, juridiskā adrese: Citadeles iela 2-516, Rīga, LV-1010;
  - 1.13. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „SOTUS”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003404597, juridiskā adrese: Vidzemes aleja 5-41, Rīga, LV-1024;
  - 1.14. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Telegrupa Baltijā”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003284868, juridiskā adrese: Cēsu iela 31 k-3, Rīga, LV-1012;
  - 1.15. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Tivi”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103241776, juridiskā adrese: Avotu iela 30-3, Rīga, LV-1009, (turpmāk 1.1.-1.15.punkts - Komersanti).
2. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 42.panta trešo daļu, ja elektronisko sakaru komersantam ir pienākums tuvināt tarifus izmaksām, tad tam jāpierāda Regulatoram, ka tarifi ir balstīti uz pamatotām izmaksām, ņemot vērā peļņu par veiktajām investīcijām. Regulators izmaksu aprēķināšanai var izmantot arī citādas metodes, nevis tās, kuras izmantojis elektronisko sakaru komersants, kā arī pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpības aprēķināšanas metodiku. Regulators var pieprasīt, lai elektronisko sakaru komersants sniedz savu tarifu un izmaksu pamatojumu. Ja Regulators konstatē, ka tarifā iekļautās izmaksas nav pamatotas vai tarifi nav tuvināti izmaksām, tas ir tiesīgs apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot elektronisko sakaru komersantam koriģēt tarifus.

3. Elektronisko sakaru likuma 42.panta sestā daļa paredz, ka elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū, kuram noteikta piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistība, Regulators var apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot elektronisko sakaru komersantam koriģēt tarifus, ja Regulators konstatē, ka nav lietderīgi un samērīgi šim elektronisko sakaru komersantam piemērot izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu) un šā likuma 42.panta trešo daļu. Regulators, nosakot tarifu augšējo robežu vai arī uzdodot koriģēt tarifus, tos nebalsta uz tāda elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas izmaksām un rentabilitāti, kuram nav piemērotas izmaksu aprēķināšanas saistības un šā panta trešā daļa. Regulators, nosakot tarifu augšējo robežu vai uzdodot koriģēt tarifu, var izmantot salīdzinošo novērtēšanu un analīzi, informāciju par izmaksām, kas rodas, sniedzot elektronisko sakaru pakalpojumu visefektīvākā veidā un izmantojot jaunākās pieejamās tehnoloģijas, kā arī izmaksu aprēķināšanas modeļus un citas metodes. Ja mainās visefektīvākajā veidā sniegtā elektronisko sakaru pakalpojuma izmaksas, Regulators var pārskatīt tarifu augšējo robežu vai uzdot koriģēt tarifu.
4. Saskaņā ar Regulatora 2006.gada 13.oktobra lēmuma Nr.257 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Mobilais Telefons” būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Mobilais Telefons” individuālajā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.257) lemjošās daļas 5.punktu un 7.punktu SIA „Latvijas Mobilais Telefons” ir noteiktas tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības aprēķināt pakalpojumu sniegšanas izmaksas un iesniegt ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar Regulatora apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku balss savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem un ar to saistītiem pakalpojumiem, kuru ieņēmumi no sniegšanas, aprēķinot tos par katru pakalpojumu atsevišķi, iepriekšējā pārskata gadā pārsniedza divpadsmit tūkstošus latu, un tuvināt balss savienojuma pabeigšanas un ar to saistīto pakalpojumu tarifus pakalpojumu sniegšanas izmaksām.
5. Saskaņā ar Regulatora 2006.gada 13.oktobra lēmuma Nr.258 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Tele2” būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Tele2” individuālajā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.258) lemjošās daļas 5.punktu un 7.punktu SIA „Tele2” ir noteiktas tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības aprēķināt pakalpojumu sniegšanas izmaksas un iesniegt ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar Regulatora apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku balss savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem un ar to saistītiem pakalpojumiem, kuru ieņēmumi no sniegšanas, aprēķinot tos par katru pakalpojumu atsevišķi, iepriekšējā pārskata gadā pārsniedza divpadsmit tūkstošus latu un tuvināt balss savienojuma pabeigšanas un ar to saistīto pakalpojumu tarifus pakalpojumu sniegšanas izmaksām.
6. Saskaņā ar Regulatora 2010.gada 10.februāra lēmuma Nr.49 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bite Latvija” būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bite Latvija” individuālajā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.49) lemjošās daļas 4.punktu un 6.punktu SIA „Bite Latvija” ir noteiktas tarifu regulēšanas un

izmaksu aprēķināšanas saistības aprēķināt pakalpojumu sniegšanas izmaksas un iesniegt ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar Regulatora apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku balss savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem un ar to saistītiem pakalpojumiem, kuru ieņēmumi no sniegšanas, aprēķinot tos par katru pakalpojumu atsevišķi, iepriekšējā pārskata gadā pārsniedza divpadsmit tūkstošus latu un tuvināt balss savienojuma pabeigšanas un ar to saistīto pakalpojumu tarifus pakalpojumu sniegšanas izmaksām.

7. Saskaņā ar Regulatora 2012.gada 19.septembra lēmuma Nr.223 „Par starpsavienojumu tarifu regulēšanas un piekļuves saistību piemērošanu” (turpmāk – Lēmums Nr.223) lemjošās daļas 2.punktu AS „Telekom Baltija” ir noteikta starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistība - ievērot savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifa augšējo robežu.
8. Saskaņā ar Regulatora 2012.gada 19.septembra lēmuma Nr.224 „Par būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.224) lemjošās daļas 7.punktu šā lēmuma konstatējuma daļas 1.5–1.15.punktā minētajiem elektronisko sakaru komersantiem ir noteikta starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistība - ievērot savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifa augšējo robežu.
9. Saskaņā ar Regulatora 2012.gada 19.septembra lēmuma Nr.222 „Par savienojuma pabeigšanas individuālajos mobilajos tīklos tarifa augšējo robežu” (turpmāk – Lēmums Nr.222) lemjošās daļas 1. un 3.punktu, Lēmuma Nr.223 lemjošās daļas 2. un 3.punktu un Lēmuma Nr.224 lemjošās daļas 7.punktu ir noteikta no 2013.gada 1.aprīļa Komersantu savienojuma pabeigšanas Komersantu mobilajā tīklā tarifa bez pievienotās vērtības nodokļa augšējā robeža - Ls 0,011 par izsaukuma minūti.
10. Eiropas Komisijas 2009.gada 7.maija ieteikums 2009/396/EK par savienojuma pabeigšanas tarifu reglamentāciju fiksētajos un mobilajos tīklos Eiropas Savienībā (turpmāk – Tarifu ieteikums) nosaka, ka:
  - 10.1. katras Eiropas Savienības dalībvalsts elektronisko sakaru regulējošajām iestādēm (turpmāk – regulējošā iestāde) ir jānosaka savienojuma pabeigšanas tarifi, pamatojoties uz izmaksām, kas rodas efektīvam operatoram. Tarifi tiek noteikti simetriski. Tarifu ieteikums attiecas uz visu to komersantu tarifiem, kuriem regulējošā iestāde ir noteikusi būtisku ietekmi balss savienojuma pabeigšanas vairumtirdzniecības tirgū;
  - 10.2. regulējošā iestāde izmaksu aprēķināšanai izmanto augšupejošo (angļu val. - *bottom-up*) progresīvo ilgtermiņa pieauguma izmaksu (*LRIC*) modeli. Lai konstatētu un novērstu iespējamās augšupejošā modeļa trūkumus, regulējošā iestāde salīdzina augšupejošā modeļa rezultātus ar lejupejošā (angļu val. - *top-down*) modeļa, kurā izmantoti auditēti dati, rezultātiem;
  - 10.3. augšupejošais modelis ir jābalsta uz atvēlētajā laikā pieejamajiem efektīviem tehnoloģiskajiem risinājumiem, t.i., fiksētajos tīklos – jaunās paaudzes tīklu, mobilajos tīklos – jaunās paaudzes tīklu un otrās un trešās paaudzes mobilo tehnoloģiju kombināciju;
  - 10.4. savienojuma pabeigšanas izmaksas ir jāaprēķina pieņemot modelī visas izmaksas kā mainīgas. Jālieto pieauguma (angļu val. - *incremental*) izmaksu metode, kas ņem vērā tikai efektīvi radušās izmaksas, kuras nerodas, ja pakalpojums, kas nodrošina šo pieaugumu, vairs netiek sniegts, t.i.,

- novēršamās izmaksas. Modeļa ietvaros attiecīgais pieaugums ir jādefinē kā savienojuma pabeigšanas pakalpojums vairumtirdzniecībā;
- 10.5. ieteicamā metode, kā izmaksu modelī noteikt aktīvu vērtības krišanos, ir visos iespējamajos gadījumos izmantot ekonomisko nolietojumu;
- 10.6. nosakot savienojuma pabeigšanas tarifus, jebkurai atkāpei no vienotā efektīvā izmaksu līmeņa ir jābūt balstītai uz objektīvām izmaksu atšķirībām, kuras ir ārpus operatoru kontroles. Fiksētajos elektronisko sakaru tīklos nav konstatētas nekādas objektīvas izmaksu atšķirības, mobilajos elektronisko sakaru tīklos nevienmērīgu spektra piešķiršanu var uzskatīt par ārējo faktoru. Mobilo elektronisko sakaru tīklu jaunajiem dalībniekiem var piemērot pārejas periodu līdz četriem gadiem, lai sasniegtu maksimālo efektivitātes līmeni;
- 10.7. regulējošai iestādei ir jānodrošina, ka līdz 2012.gada 31.decembrim ir ieviesti uz efektīvām izmaksām balstīti, simetriski savienojuma pabeigšanas tarifi. Izņēmuma gadījumā – it īpaši ierobežoto resursu dēļ, ja regulējošā iestāde nespēj savlaicīgi ieviest ieteicamo izmaksu modeli un spēj pierādīt, ka cita regulēšanas metode dod vajadzīgo rezultātu, regulējošā iestāde līdz 2014.gada 1.jūlijam var noteikt cenas izmantojot šo metodi.
11. Regulators ar 2005.gada 30.novembra lēmumu Nr.281 apstiprināja Elektronisko sakaru izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku (turpmāk – Izmaksu metodika), kas nosaka, ka elektronisko sakaru komersants par pamatu aprēķinam izmanto gada pārskatu un pilnībā tieši vai netieši attiecina izmaksas uz tā sniegtajiem pakalpojumiem, t.i., izmanto pilnībā attiecināto izmaksu (angļu val. - *fully distributed costs*) lejupejošo (angļu val. - *top-down*) modeli. Elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi tirgū un attiecīgu izmaksu aprēķināšanas saistību saskaņā ar Izmaksu metodikas 33.punktu septiņu mēnešu laikā pēc kārtējā pārskata gada beigām sagatavo un kopā ar zvērināta revidenta atzinumu iesniedz Komisijai Izmaksu metodikas 34.punktā noteikta satura ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu (turpmāk – Izmaksu ziņojums).
12. Šā lēmuma konstatējuma daļas 1.4-1.15. punktā minētajiem elektronisko sakaru komersantiem ar Lēmumu Nr.223 un Lēmumu Nr.224 nav noteikta izmaksu aprēķināšanas saistība, un tiem nav jāiesniedz Izmaksu ziņojums.
13. Saskaņā ar Lēmumā Nr.49, Lēmumā Nr. 257 un Lēmumā Nr.258 noteiktajām izmaksu aprēķināšanas saistībām SIA „Bite Latvija”, SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „Tele2” līdz 2013.gada 1.augustam iesniedza Regulatoram Izmaksu ziņojumus par savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniegšanas izmaksām 2012.gadā.
14. Regulators 2013.gada 16.decembrī publicēja oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” Regulatora ziņojumu par izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodikas ievērošanu elektronisko sakaru nozarē un paziņojumu par elektronisko sakaru komersantiem, kuriem ir pienākums piemērot izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku.
15. Saskaņā ar SIA „Bite Latvija”, SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „Tele2” sniegto Izmaksu ziņojumu, 2012.gadā vienas savienojuma pabeigšanas minūtes izmaksas kopš 2010.gada mobilajā tīklā samazinājušās vidēji par 50 %, tai skaitā, 2012.gadā, salīdzinot ar 2011.gadu, ir samazinājušās par 9 % un ir zemākas kā šim pakalpojumam noteiktā tarifa augšējā robeža.

16. Saskaņā ar Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (turpmāk – BEREC) 2013.gada 27.maija Ziņojumu par savienojuma pabeigšanas tarifiem (*TR Benchmark snapshot (as of January 2013) Integrated report on MTR, SMS TR and FTR*) (skatīt Konsultāciju dokumentu):
  - 16.1. vidējais svērtais savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifs Eiropā 2013.gada 1.janvārī bija EUR 0,0258 (Ls 0,018);
  - 16.2. 2013.gada 1.janvārī deviņu valstu – Beļģijas, Čehijas, Francijas, Grieķijas, Itālijas, Lielbritānijas, Nīderlandes, Portugāles un Spānijas - regulējošās iestādes bija ieviesušas Tarifu ieteikumam atbilstošus izmaksu aprēķināšanas modeļus savienojuma pabeigšanai mobilajā tīklā tarifu noteikšanai, šo valstu vidējais efektīva operatora izmaksām atbilstošs savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifs ir EUR 0,0105 (Ls 0,0074).
17. Regulatora paziņojums par Konsultāciju dokumenta ievietošanu Regulatora mājaslapā internetā 2013.gada 9.oktobrī publicēts oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Regulators lūdz tirgus dalībniekus komentārus un priekšlikumus par Konsultāciju dokumentu iesūtīt Regulatoram pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”. Saņemti šādi elektronisko sakaru komersantu priekšlikumi un komentāri par Konsultāciju dokumentā minēto:
  - 17.1. AS “Telekom Baltija” savā 2013.gada 31.oktobra vēstulē Nr.2.5.3.-10/101 pauž viedokli, ka līdz šim veiktie Regulatora pasākumi savienojumu pabeigšanas tarifu augšējās robežas noteikšanai nav veicinājuši elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības cenu samazināšanu;
  - 17.2. SIA „Camel Mobile” 2013.gada 30.oktobra vēstulē Nr.301013/01/DKZ ierosina Regulatoram pirms lēmuma pieņemšanas par savienojuma pabeigšanas tarifa augšējo robežu veikt jaunu savienojuma pabeigšanas tirgu analīzi un no jauna noteikt elektronisko sakaru komersantus ar būtisku ietekmi šajos tirgos;
  - 17.3. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” 2013.gada 8.novembra vēstulē Nr.1416/JN „Par Konsultāciju dokumentu par savienojuma pabeigšanas tarifu augšējo robežu” aicina, ņemot vērā elektronisko sakaru pakalpojumu mobilajā tīklā zemo cenu līmeni Latvijā, saglabāt nemainīgu savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifa augšējo robežu.
18. Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*.
19. Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13.punktā ir noteikts, ka Regulators paziņo un nosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai uz vienu kalendāro mēnesi plānoto pasākumu kopumu (projektu) un tā pamatojumu attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam komersantam, kā arī par plānotajām elektronisko sakaru komersantiem piemērojamām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Regulators, uzklusot un ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu

- regulatoru, Eiropas Komisijas un BEREC viedokli, var izdarīt grozījumus plānoto pasākumu kopumā un piemērojamās saistībās un par to paziņo Eiropas Komisijai.
20. 2014.gada 2.janvārī Regulators nosūtīja saskaņošanai Eiropas Komisijai, Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un BEREC lēmuma projektu „Par savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tarifa augšējo robežu”.
  21. 2014.gada 3.februārī Regulators saņēma Eiropas Komisijas vēstuli Nr.C(2014) 681 final, kurā tā aicina Regulatoru ieviest uz visefektīvākajā veidā sniegtā pakalpojuma izmaksām balstītus savienojuma pabeigšanas tarifus mobilajos tīklos pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā 2014.gada 1.jūlijā. No Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un BEREC viedokļi par lēmuma projektu „Par savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tarifa augšējo robežu” nav saņemti.
  22. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu Regulators atbilstoši šajā likumā noteiktajai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētajiem elektronisko sakaru lietotājiem. Pieņemtā lēmuma vai izdotā administratīvā akta pamatojumā Regulators var ņemt vērā Eiropas Komisijas ieteikumu attiecīgajā jautājumā.
  23. Regulators 2014.gada 14.martā saņēma SIA „Latvijas Mobilais Telefons” 2014.gada 13.marta vēstuli Nr.304/BP (turpmāk – Vēstule) ar komentāriem par šo lēmuma projektu. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Vēstulē lūdza vienlaicīgi ar šo lēmumu pieņemt Regulatora lēmumu par savienojuma pabeigšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu, kā arī noteikt, ka šajā lēmumā noteiktā savienojuma pabeigšanas Komersantu mobilajos tīklos tarifa augšējā robeža paliek nemainīga vismaz divus gadus un, ka savienojuma pabeigšanas tirgū nevar piemērot savienojuma pabeigšanas mobilajos tīklos tarifu, kas pārsniedz ar šo lēmumu noteikto savienojuma pabeigšanas Komersantu mobilajos tīklos tarifa augšējo robežu.
  24. Uz šā lēmuma izskatīšanas Regulatora padomes sēdi tika uzaicināti Komersantu pārstāvji, sēdē piedalījās AS „Telekom Baltija”, SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „Bite Latvija”, SIA „CSC TELECOM”, SIA „Tele2” un SIA „Interneta Pasaule” pārstāvji. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „Tele2” pārstāvji aicināja Regulatoru nodrošināt, ka vienlaikus ar šā lēmuma stāšanos spēkā 2014.gada 1.jūlijā stāsies spēkā Regulatora lēmums par savienojuma pabeigšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu.

Regulators secina

1. Regulators, pieņemot Lēmumu Nr.222, Lēmumu Nr.223 un Lēmumu Nr.224, vērtēja SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „Tele2” 2010.gadā sniegto savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas izmaksas. Ar Lēmuma Nr.222 lemjošās daļas 1.punktu, Lēmuma Nr.223 lemjošās daļas 2.punktu un Lēmuma Nr.224 lemjošās daļas 7.punktu noteiktā savienojuma pabeigšanas Komersantu mobilajos tīklos tarifa augšējā robeža Ls 0,011, kas saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, 6.pantu no 2014.gada 1.janvāra konvertēta *euro*, būtiski pārsniedz SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „Bite Latvija” savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas izmaksas 2012.gadā.

2. Ar Lēmuma Nr.222 lemjošās daļas 1.punktu, Lēmuma Nr.223 lemjošās daļas 2.punktu un Lēmuma Nr.224 lemjošās daļas 7.punktu noteiktā savienojuma pabeigšanas Komersantu mobilajos tīklos tarifa augšējā robeža Ls 0,011, kas saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, 6.pantu no 2014.gada 1.janvāra konvertēta *euro*, nav tuvināta visefektīvākajā veidā sniegtā pakalpojuma izmaksām.
3. Lai tuvinātu savienojuma pabeigšanas tarifus visefektīvākajā veidā sniegtā pakalpojuma izmaksām, no 2014.gada 1.jūlija ir jānosaka šo tarifu augšējā robeža, kas balstīta uz visefektīvākā veidā sniegtā pakalpojuma izmaksām un Eiropas Savienības labāko praksi.
4. Savienojuma pabeigšanas tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam elektronisko sakaru komersantam. Piemērojot citiem elektronisko sakaru komersantiem augstus tarifus, elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū var radīt barjeras ienākšanai starpsavienojuma pakalpojumu tirgos. Pastāvot šādai situācijai, elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū var izmantot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un, piemēram, galalietotāja balss telefonijas pakalpojuma cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu elektronisko sakaru komersantu ienākšanu vai attīstību tirgū.
5. Tarifu ieteikums pamato simetrisku, uz efektīva operatora izmaksām balstītu tarifu ieviešanu, norādot, ka tirgos, kur operatoru starpā tirgus ir sadalīts nesimetriski, var rasties situācija, kurā mazāko konkurentu maksājumi lielākajiem konkurentiem krietni pieaug. Augstiem savienojuma pabeigšanas tarifiem ir tendence veicināt augstas mazumtirdzniecības cenas par izejošajiem izsaukumiem un attiecīgi mazākam lietošanas apjomam, tā mazinot lietotāju labklājību.
6. Eiropas Savienības labākā prakse ieviešot Tarifu ieteikumam atbilstošus izmaksu aprēķināšanas modeļus un informācija par efektīva operatora izmaksām savienojuma pabeigšanai mobilajā tīklā ir pieejama un pietiekama, lai pamatojoties uz to veiktu tarifu salīdzināšanu (angļu val. - *benchmarking*) (skatīt Konsultāciju dokumentu).
7. Eiropas Savienības valstu vidējais savienojuma pabeigšanas tarifs mobilajā tīklā, kas aprēķināts izmantojot Tarifu ieteikumam atbilstošu izmaksu aprēķināšanas modeli, ir atbilstošs efektīva operatora izmaksām savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā pakalpojuma nodrošināšanai.
8. Saskaņā ar SIA „Bite Latvija”, SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „Tele2” Izmaksu ziņojumiem par savienojuma pabeigšanas izmaksām 2012.gadā, kas aprēķinātas izmantojot lejupejošos modeļus un auditētos datus, savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas izmaksas pēdējā pārskata gadā ir vidēji samazinājušās par 9%.
9. Ar šo lēmumu uz efektīva operatora izmaksām balstīta savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifa augšējā robeža tiek noteikta – EUR 0,0105 (Ls 0,0074) par izsaukuma minūti - tādā apmērā kā vidējais tarifs Eiropas Savienības valstīs, kas ieviesušas Tarifu ieteikumam atbilstošu izmaksu aprēķināšanas modeli.
10. Regulators nepiekrīt šā lēmuma konstatējuma daļas 17.1.punktā minētajam AS “Telekom Baltija” viedoklim, jo savienojumu pabeigšanas regulēšanas pasākumi vairumtirdzniecībā ir atstājuši pozitīvu ietekmi arī uz mazumtirdzniecības gala lietotāju tarifiem, ko saskaņā ar Eiropas Komisijas ziņojumu (*Digital Agenda Scoreboard 2013, 12.06.201*) apliecina Latvijas vidējo ieņēmumu par lietotāju

(ARPU) rādītāju un vidējo ieņēmumu par minūti (ARPM) rādītāju dinamika mobilajā tīklā.

11. Šā lēmuma konstatējuma daļas 17.2.punktā minētais SIA „Camel Mobile” ierosinājums veikt atkārtotu savienojuma pabeigšanas tirgu analīzi nav attiecināms uz šo lēmumu. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Regulators pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tirgū. Regulators savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 31.panta pirmo daļu Regulators veic konkrēto elektronisko sakaru pakalpojumu tirgu analīzi saskaņā ar Eiropas Komisijas tirgus analīzes vadlīnijām. Elektronisko sakaru likuma 42.panta trešajā un sestajā daļā ir noteikti nosacījumi, pie kādiem Regulatoram ir tiesības noteikt tarifu augšējo robežu. Elektronisko sakaru likuma 42.panta trešā un sestā daļa neparedz, ka Regulatoram tarifu augšējās robežas izvērtēšanas gadījumā būtu jāveic atkārtota attiecīgā tirgus analīze. Regulators, ievērojot normatīvajos aktos noteikto, regulāri veic elektronisko sakaru pakalpojumu tirgu analīzi.
12. Regulators nepiekrīt šā lēmuma konstatējuma daļas 17.3.punktā minētajam SIA „Latvijas Mobilais Telefons” ierosinājumam saglabāt nemainīgu savienojuma pabeigšanas tarifa mobilajā tīklā augšējo robežu, jo Regulators ir konstatējis, ka tas nav tuvināts SIA „Latvijas Mobilais Telefons” savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā pakalpojuma sniegšanas izmaksām.
13. Regulators attiecībā par SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Vēstulē paustajiem komentāriem norāda, ka Regulators pieņem lēmumus par tarifu augšējo robežu, ievērojot Elektronisko sakaru likumā noteikto procesu. Regulators var pieņemt lēmumu par tarifa augšējo robežu, ievērojot Elektronisko sakaru likuma 42.panta trešajā un sestajā daļā noteiktos nosacījumus (nenotiek tarifu tuvināšana izmaksām, mainās visefektīvākajā veidā sniegtā elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksas). Līdz ar to nav pamata ierobežot šā lēmuma spēkā esamības termiņu. Regulators arī norāda, ka tarifu regulēšanas saistību var piemērot tikai tiem elektronisko sakaru komersantiem, kuriem ir noteikta būtiska ietekme attiecīgajā tirgū.
14. Regulators šobrīd veic publiskās konsultācijas ar tirgus dalībniekiem par savienojuma pabeigšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu. Regulators plāno, ka iepriekš minētā tarifa augšējā robeža varētu stāties spēkā 2014.gada 1.jūlijā. Līdz ar to Regulators veic nepieciešamās darbības, lai tiktu ievērots SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „Tele2” pārstāvju šā lēmuma pieņemšanas padomes sēdes laikā paustais viedoklis.
15. Ievērojot Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteikto samērīguma principu, Regulatoram lemjot par savienojumu pabeigšanas tarifu tuvināšanu efektīva pakalpojumu sniedzēja izmaksām, tiks panākts būtisks elektronisko sakaru pakalpojumu galalietotājiem noteikto tarifu, īpaši izsaukumiem uz citiem elektronisko sakaru tīkliem, samazinājums, veicināta konkurence un elektronisko sakaru tirgus attīstība, kā arī komercdarbības vides prognozējamība.
16. Ņemot vērā minēto, nosakot savienojuma pabeigšanas Komersantu mobilajos tīklos tarifu augšējo robežu, tiek ievērots Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteiktais - labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam.

17. Regulators uzskata, ka trīs mēneši no šā lēmuma pieņemšanas brīža ir samērīgs un pietiekams termiņš, lai Komersanti ieviestu šā lēmuma prasības no 2014.gada 1.jūlija, jo Komersantiem, ņemot vērā Konsultāciju dokumentā minēto, kopš 2013.gada oktobra bija zināms par Regulatora nodomu samazināt savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifa augšējo robežu atbilstoši šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā noteiktajam.
18. Regulators, lai nodrošinātu Administratīvā procesa likuma 6. un 10.pantā noteikto vienlīdzības un tiesiskās paļāvības principu, ar šo lēmumu nosaka savienojuma pabeigšanas tarifa augšējo robežu visiem Komersantiem, kuriem ir noteikta būtiska ietekme savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tirgū. Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulatoram, nosakot savienojuma pabeigšanas tarifa augšējo robežu, ir jāatceļ no 2014.gada 1.jūlija Lēmuma Nr.222 lemjošās daļas 1.-3. un 7.punkts, Lēmuma Nr.223 lemjošās daļas 2.-4.punkts, Lēmuma Nr.224 lemjošās daļas 4., 7.-9.punkts.

Ņemot vērā Regulatora lēmumus, ar kuriem ir noteikta Komersantu būtiska ietekme savienojumu pabeigšanas individuālajā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tirgū, Eiropas Komisijas 2009.gada 7.maija ieteikumu 2009/396/EK par savienojuma pabeigšanas tarifu reglamentāciju fiksētajos un mobilajos tīklos Eiropas Savienībā, saskaņā ar Regulatora 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.panta 1., 2., 6. un 8.punktu, 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13. un 17. punktu un otro daļu, 42.panta trešo un sesto daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1., 6. un 9.punktu un otro daļu, 20.pantu un 21.panta piekto daļu, *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 4., 6., 10. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta ceturto daļu, 68.panta trešo daļu, 85.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

1. Noteikt no 2014.gada 1.jūlija Komersantiem savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu EUR 0,0105 par izsaukuma minūti.
2. Apturēt no 2014.gada 1.jūlija Komersantu savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifu piemērošanu, ja tie pārsniedz šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā noteikto savienojuma pabeigšanas tarifu augšējo robežu.
3. Noteikt no 2014.gada 1.jūlija Komersantiem pienākumu piemērot savienojumu pabeigšanas katram savā publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifus, kas nepārsniedz šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā noteikto savienojuma pabeigšanas mobilajā tīklā tarifu augšējo robežu.
4. Atceļt no 2014.gada 1.jūlija Regulatora 2012.gada 19.septembra lēmuma Nr.222 „Par savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tarifa augšējo robežu” lemjošās daļas 1.-3. un 7.punktu.
5. Atceļt no 2014.gada 1.jūlija Regulatora 2012.gada 19.septembra lēmuma Nr.223 „Par starpsavienojumu tarifu regulēšanas un piekļuves saistību piemērošanu” lemjošās daļas 2.-4.punktu.

6. Atcelt no 2014.gada 1.jūlija Regulatora 2012.gada 19.septembra lēmuma Nr.224 „Par būtisku ietekmi balss savienojumu pabeigšanas individuālos mobilajos tīklos tirgū” lemjošās daļas 7.-9.punktu.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

V.Lokenbahs